

Chuyển từ thuế khoán sang kê khai: Bước cải cách có tác động dài hạn

11:51 26/12/2025

Đây là khẳng định của ông Lê Văn Hải, Phó trưởng Ban Pháp chế, Cục Thuế - Bộ Tài chính liên quan đến quá trình triển khai “Chiến dịch 60 ngày cao điểm chuyển đổi mô hình từ thuế khoán sang kê khai”...

Thông tin trước báo chí, ông Lê Văn Hải, Phó trưởng Ban Pháp chế, Cục Thuế - Bộ Tài chính cho biết, việc chuyển đổi từ thuế khoán sang phương pháp kê khai không chỉ là thay đổi kỹ thuật quản lý thuế, mà là một bước cải cách có tác động dài hạn đến môi trường kinh doanh và chính các hộ kinh doanh. Có thể nhìn nhận những tác động tích cực này trên một số khía cạnh trọng tâm sau:

Thứ nhất, đối với môi trường kinh doanh, chuyển sang kê khai góp phần quan trọng vào việc nâng cao tính minh bạch, công bằng và bình đẳng. Khi nghĩa vụ thuế được xác định trên cơ sở doanh thu thực tế, có hóa đơn, chứng từ rõ ràng, sẽ hạn chế tình trạng ước tính chủ quan, chênh lệch giữa các hộ kinh doanh cùng quy mô, cùng ngành nghề. Điều này giúp tạo lập sân chơi bình đẳng hơn giữa hộ kinh doanh với nhau, đồng thời từng bước thu hẹp khoảng cách về cơ chế quản lý thuế giữa hộ kinh doanh và doanh nghiệp.

Ông Lê Văn Hải, Phó trưởng Ban Pháp chế, Cục Thuế - Bộ Tài chính.
Ảnh: TK

Thứ hai, đối với chính các hộ kinh doanh, việc chuyển đổi mang lại nhiều lợi ích thiết thực và lâu dài. Việc thực hiện hóa đơn, sổ sách và kê khai còn giúp hộ kinh doanh nâng cao tính chuyên nghiệp trong quản lý, từng bước hình thành tư duy kinh doanh bài bản, minh bạch. Đây là điều kiện quan trọng để hộ kinh doanh dễ dàng tiếp cận các dịch vụ tài chính, tín dụng ngân hàng, mở rộng quy mô hoạt động, cũng như sẵn sàng chuyển đổi lên mô hình doanh nghiệp khi đủ điều kiện.

Ngoài ra, khi áp dụng phương thức kê khai, quyền lợi của hộ kinh doanh cũng được bảo đảm rõ ràng hơn, tránh tình trạng nộp thuế “cào bằng” hoặc không

phù hợp với quy mô hoạt động. Hộ kinh doanh có thể chủ động theo dõi doanh thu, chi phí, từ đó chủ động tính toán, dự báo nghĩa vụ thuế và kế hoạch tài chính của mình. Mọi căn cứ tính thuế đều dựa trên dữ liệu, hồ sơ cụ thể; các vướng mắc phát sinh được cơ quan Thuế hướng dẫn, giải đáp kịp thời. Mối quan hệ giữa cơ quan Thuế và người nộp thuế theo đó chuyển từ “quản lý – áp đặt” sang “đồng hành – hỗ trợ”, đúng với tinh thần cải cách, hiện đại hóa ngành Thuế.

Ông Lê Văn Hải cũng cho hay: Chiến dịch 60 ngày cao điểm này thể hiện trách nhiệm cao cả của ngành Thuế trong việc hướng dẫn, hỗ trợ người nộp thuế nói chung và hộ cá nhân kinh doanh nói riêng chuyển từ phương thức nộp thuế khoán sang kê khai hoặc lên doanh nghiệp.

Việc triển khai chiến dịch này là chức năng nhiệm vụ của cơ quan thuế được quy định tại Điều 16 và Điều 18 Luật Quản lý thuế.

Công chức ngành Thuế hướng dẫn hộ kinh doanh chuyển đổi từ thuế khoán sang kê khai. Ảnh: KT

Bên cạnh đó, việc chuyển đổi là quy định bắt buộc theo quy định tại Nghị quyết 198 của Quốc hội, phương thức khoán sẽ chấm dứt và các hộ cá nhân kinh doanh phải thực hiện việc kê khai nộp thuế theo doanh thu thực tế kể từ ngày 1/1/2026. Chính vì vậy, Chiến dịch 60 ngày chính là giai đoạn chuẩn bị để hộ cá nhân kinh doanh làm quen, “giảm sốc” trước khi quy định mới được áp dụng.

Chiến dịch cũng nhằm đảm bảo quyền lợi và sự an tâm cho các hộ kinh doanh. Chiến dịch được thiết kế như một đợt tập trung, hỗ trợ miễn phí với sự tham gia của các nhà cung cấp giải pháp, các đại lý thuế, công ty kế toán, kiểm toán, cùng với công chức cấp xã phường để cầm tay chỉ việc.

Cơ quan thuế tuyên truyền phổ biến để tạo nên sự đồng thuận xã hội và chuẩn bị cho việc chuyển đổi. Việc chuyển đổi này không chỉ là thay đổi cách tính thuế mà còn là thay đổi trong tư duy quản lý và kinh doanh, đòi hỏi phải có một sự sáng tạo trong cách tiếp cận vấn đề phổ biến giáo dục pháp luật.

Chiến dịch không chỉ tạo mặt bằng nhận thức chung về chính sách mới, mà quan trọng hơn là đã hình thành thói quen tiếp cận, thực hành kê khai và chủ động tương tác với cơ quan Thuế của nhiều hộ kinh doanh...

Ông Lê Văn Hải nhấn mạnh: Đến thời điểm hiện nay, có thể khẳng định đây là một chiến dịch được triển khai đồng bộ, quy mô lớn, có trọng tâm – trọng điểm và đang chuyển dần từ giai đoạn phủ thông tin sang hỗ trợ thực chất, đi vào chiều sâu.

Để việc chuyển đổi sang kê khai thực hiện đúng quy định, Phó trưởng Ban Pháp chế, Cục Thuế cho biết: Hộ kinh doanh cần nâng cao tính chủ động tìm hiểu chính sách thuế, các quy định về ghi chép sổ sách, lập hóa đơn và lưu trữ chứng từ, đồng thời tích cực tham gia các buổi tập huấn.

Đối với các hộ thuộc diện sử dụng hóa đơn điện tử, cần chủ động xuất hóa đơn và hình thành thói quen lưu trữ để hỗ trợ việc chứng minh giao dịch và kê khai tự động. Hộ kinh doanh phải duy trì theo dõi thu – chi hàng ngày, ghi chép sổ doanh thu, chi phí, và lưu giữ chứng từ hợp lệ.

Trên cơ sở đó, hộ chủ động thực hiện kê khai và nộp thuế giá trị gia tăng, thu nhập cá nhân theo định kỳ tháng hoặc quý, đảm bảo chính xác theo doanh thu thực tế. Việc làm quen với phương thức kê khai, nộp thuế điện tử mang lại sự thuận tiện vì có thể thực hiện trọn vẹn tất cả nghĩa vụ thuế ngay trên máy tính hoặc điện thoại, mọi lúc, mọi nơi.

Tuấn Ngọc